

ATLAS HISTORYCZNY MIAST POLSKICH

Redaktor ROMAN CZAJA

TOM V MAŁOPOLSKA

Redaktor ZDZISŁAW NOGA

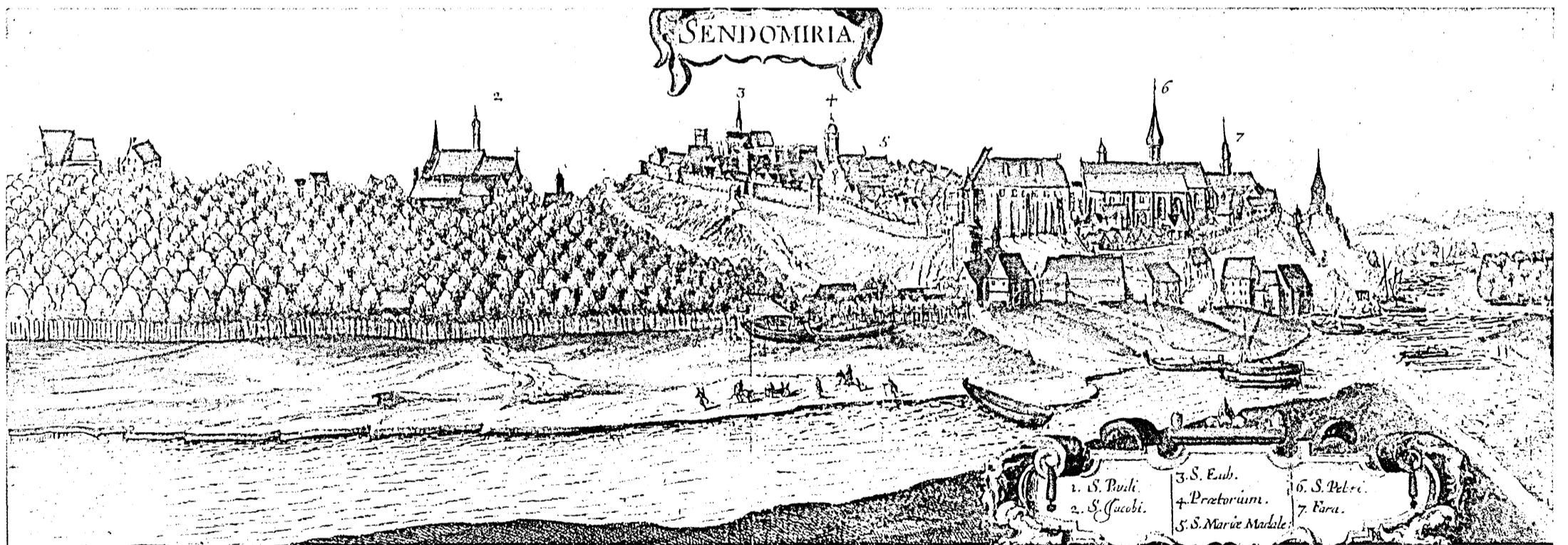
ZESZYT 2

SANDOMIERZ

Redaktor ZDZISŁAW NOGA

Autorzy

HENRYK BARTOSZEWICZ, ZBIGNIEW BEIERSDORF, DOMINIKA BURDZY, MAREK FLOREK, FELIKS KIRYK,
BOGUSŁAW KRASNOWOLSKI, ZDZISŁAW NOGA, LESZEK POLANOWSKI, BOŻENA EWA WÓDZ

Opracowanie kartograficzne: TOMASZ SZPYTMA

Tłumaczenie na język angielski: MARGERITA KRASNOWOLSKA, PIOTR KRASNOWOLSKI

TOWARZYSTWO NAUKOWE SANDOMIERSKIE
SANDOMIERZ-KRAKÓW 2014

HISTORICAL ATLAS OF POLISH TOWNS

Editor ROMAN CZAJA

VOLUME V

MAŁOPOLSKA LESSER POLAND

Editor ZDZISŁAW NOGA

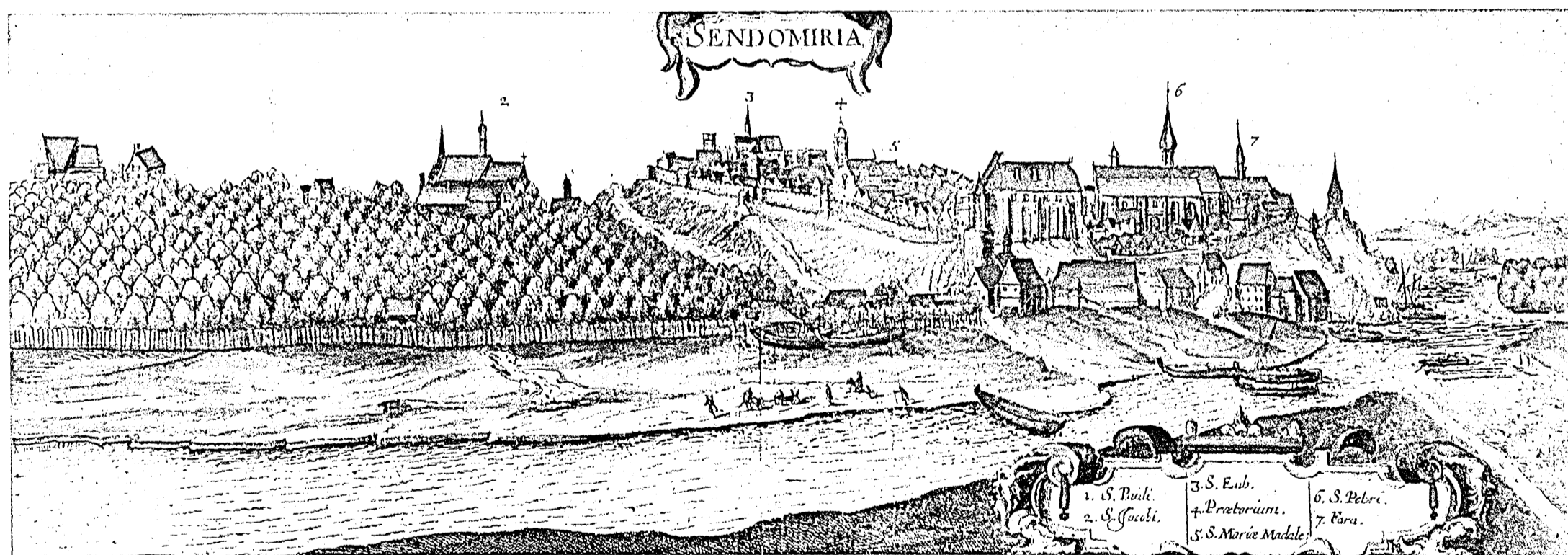
FASCICLE 2

SANDOMIERZ

Editor ZDZISŁAW NOGA

Authors

HENRYK BARTOSZEWICZ, ZBIGNIEW BEIERSDORF, DOMINIKA BURDZY, MAREK FLOREK, FELIKS KIRYK,
BOGUSŁAW KRASNOWOLSKI, ZDZISŁAW NOGA, LESZEK POLANOWSKI, BOŻENA EWA WÓDZ

Cartographic elaboration: TOMASZ SZPYTMA

English translation: MARGERITA KRASNOWOLSKA, PIOTR KRASNOWOLSKI

SPIS TREŚCI | CONTENTS

Roman Czaja	
Wstęp	3
Foreword	4
Zdzisław Noga	
Wprowadzenie	3
Introduction	4

I. OPRACOWANIA TEKSTOWE | ESSAYS AND TEXTS

Marek Florek	
Środowisko naturalne okolic Sandomierza w średniowieczu	5
Natural environment around Sandomierz in the Middle Ages	26
Rozwój przestrzenny	5
Spatial development (from 13th–21st centuries)	26
Osadnictwo okolic Sandomierza w wiekach VIII–XIII	6
Settlement around Sandomierz from 8th to 13th centuries	27
Sandomierz przedlokacyjny (od VIII do końca XIII wieku)	7
Pre-charter Sandomierz (from the 8th to the end of the 13th century)	28
Bogusław Krasnowolski	
Układ urbanistyczny lokacyjnego Sandomierza (1286) – analiza modularna	8
Spatial design of charter-time Sandomierz (1286): modular analysis	29
Poszerzenie układu urbanistycznego centrum po 1349 roku – analiza modularna	9
Expansion of the central Sandomierz city plan after 1349; modular analysis	30
Leszek Polanowski	
Zabudowa od XIII do końca XVIII wieku	10
Sandomierz, development from the 13th to the end of the 18th century	31
Zabudowa Wzgórza Zamkowego – Zamek Królewski do końca XVIII wieku	12
The architecture of Castle Hill – the Royal Castle up to the end of the 18th century	33
Dominika Burdzy	
Strefa podmiejska w wiekach XVI–XVIII	13
The suburban area in the 16th–18th centuries	34
Zbigniew Beiersdorf	
Rozwój miasta w wiekach XIX–XX	14
The development of the city in the 19th and 20th centuries	35
Feliks Kiryk	
Obiekty i instytucje sandomierskiego ośrodka religijnego w wiekach X–XX	18
Sandomierz religious centre: its sites and institutions from 10th to 20th centuries	39

II. OPISY REPRODUKCJI | DESCRIPTION OF THE REPRODUCTIONS

Plany i mapy	21
Plans and Maps	42
opracowali compiled by	
Henryk Bartoszewicz, Zbigniew Beiersdorf, Zdzisław Noga	
Widoki i panoramy	23
Views and panoramas	44
opracowała compiled by	
Bożena Ewa Wódz	
Wskazówki bibliograficzne Bibliographical references	47
opracował compiled by	
Zdzisław Noga	

III. CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA | CARTOGRAPHIC SECTION

1. Plany i mapy | Plans and Maps

1.1. Plan Sandomierza, 1820	
Plan of Sandomierz, 1820	
1.2. Plan miasta Sandomierza, ok. 1760	
Plan of the city of Sandomierz, ca. 1760	
1.3. Mapa okolic Sandomierza, 17 grudnia 1796	
Map of the surrounding area of Sandomierz, 17th December 1796	
1.4. Plan miasta Sandomierza i okolic, 1798	
Plan of the city of Sandomierz and the surrounding area, 1798	
1.5. Mapa miasta Sandomierza i okolic, ok. 1800	
Map of the city of Sandomierz and the surrounding area, ca. 1800	
1.6. Plan miasta Sandomierza i okolic, 1809	
Plan of the city of Sandomierz and the surrounding area, 1809	
1.7. Plan obrony Sandomierza przez armię polską, 15 lipca 1809	
Plan for the defence of Sandomierz by the Polish Army, 15th July 1809	
1.8. Mapa okolic Sandomierza [1809, 1813–1815]	
Map of the surroundings of Sandomierz [1809, 1813–1815]	
1.9. Mapa dróg obwodu sandomierskiego, 1817	
Map of the roads in the Sandomierz oblast, 1817	
1.10. Plan miasta Sandomierza, 1820	
Plan of the city of Sandomierz, 1820	
1.11. Plan miasta Sandomierza, 1820	
Plan of the city of Sandomierz, 1820	
1.12. Plan sytuacyjny części miasta Sandomierza, 1852	
Site plan of a part of the city of Sandomierz, 1852	
1.13. Plan katastralny prawobrzeżnej części współczesnego Sandomierza, 1853	
Cadastral plan of the right-bank side of present-day Sandomierz, 1853	

1.14. Plan sytuacyjny części miasta Sandomierza, 1857	
Site plan of a part of Sandomierz, 1857	
1.15. Plan miasta Sandomierza, 1933	
Plan of the city of Sandomierz, 1933	
1.16. Plan miasta Sandomierza, 1938	
Plan of the city of Sandomierz, 1938	
1.17. Plan miasta Sandomierza, 1938, 1950	
Plan of the city of Sandomierz, 1938, 1950	
1.18. Współczesna mapa topograficzna Sandomierza i okolic	
Present-day topographic map of Sandomierz and the surrounding area	
1.19. Współczesna mapa topograficzna Sandomierza i okolic	
Present-day topographic map of Sandomierz and the surrounding area	
1.20. Współczesny plan miasta Sandomierza, 2014	
Present-day plan of the city of Sandomierz, 2014	
2. Widoki i panoramy Views and Panoramas	
2.1. Sandomierz od południowego zachodu, początek XVII w.	
Sandomierz from south-west, early 17th century	
2.2. Sandomierz od południowego zachodu, 1. ćwierć XVII w.	
Sandomierz from south-west, 1st quarter of the 17th century	
2.3. Sandomierz, widok miasta od południowego zachodu, 2. ćwierć XVII w.	
Sandomierz, a view of the city from south-west, 2nd quarter of the 17th century	
2.4. Sandomierz od południowego zachodu, po połowie XVII w.	
Sandomierz from south-west, after mid-17th century	
2.5. Sandomierz, 1656	
Sandomierz, 1656	
2.6. Sandomierz w ujęciu panoramicznym od południowego zachodu po północny wschód, 1656	
Sandomierz in a panoramic view from south-west to north-east, 1656	
2.7. Sandomierz od południowego zachodu, 1. ćwierć XVIII w.	
Sandomierz from the south-west, 1st quarter of the 18th century	
2.8. Sandomierz w widoku południowo-wschodnim, 1809	
A south-eastern view of Sandomierz, 1809	
2.9. Sandomierz w widoku południowo-wschodnim, 1811	
Sandomierz seen from south-east, 1811	
2.10. Sandomierz w widoku południowo-wschodnim, 1846	
Sandomierz seen from south-east, 1846	
2.11. Sandomierz od południowego zachodu, 1855	
Sandomierz from south-west, 1855	
2.12. Centrum miasta Sandomierza, ortofotomapa, 2010	
Ortophotomap of central Sandomierz, 2010	
2.13. Sandomierz z lotu ptaka, 2009	
Bird's eye view of Sandomierz, 2009	
2.14. Panorama miasta od strony Wisły, 2013	
A panoramic view of the city from the side of the Vistula River, 2013	
3. Rekonstrukcje rozwoju przestrzennego miasta	
Reconstruction of the city's spatial development	
3.1. Rozwój przestrzenny Sandomierza od XIII do XXI w., oprac. Marek Florek	
Spatial development of Sandomierz from 13th to 21st centuries.	
Designed by Marek Florek	
3.2. Osadnictwo w rejonie Sandomierza od VIII do XIII w., oprac. Marek Florek	
Settlement around Sandomierz from 8th to 13th centuries. Designed by Marek Florek	
3.3. Osadnictwo na terenie Sandomierza do końca XIII w., oprac. Marek Florek	
Settlement in Sandomierz by the end of the 13th century. Designed by Marek Florek	
3.4. Sandomierz. Układ lokacji 1286 roku, oprac. Bogusław Krasnowolski	
Sandomierz. Structure of the chartered city, 1286. Designed by Bogusław Krasnowolski	
3.5. Sandomierz. Zasady rozmierzenia uposażenia miejskiego, oprac. Bogusław Krasnowolski	
Sandomierz. Principles guiding the surveying of municipal endowments.	
Designed by Bogusław Krasnowolski	
3.6. Sandomierz. Rozwój zabudowy murowanej od XIII do końca XVIII w., oprac. Leszek Polanowski	
Sandomierz. Development of brick and stone structures from 13th century to the end of 18th century. Designed by Leszek Polanowski	
3.7. Sandomierz. Kategorie własności w obrębie murów miejskich w XVI i pierwszej połowie XVII w., oprac. Dominika Burdzy, Bogusław Krasnowolski	
Sandomierz. Property distribution within city walls in 16th century – first half of the 17th century. Designed by Dominika Burdzy, Bogusław Krasnowolski	
3.8. Strefa podmiejska Sandomierza od XVI do XVIII w., oprac. Dominika Burdzy	
Suburbs of Sandomierz from the 16th to 18th century. Designed by Dominika Burdzy	
3.9. Sandomierz. Zamek, oprac. Leszek Polanowski	
Sandomierz. The Castle. Designed by Leszek Polanowski	
3.10. Zagospodarowanie przestrzenne Sandomierza w latach 1772–1938, oprac. Zbigniew Beiersdorf	
Sandomierz planning from 1772 to 1938. Designed by Zbigniew Beiersdorf	
3.11. Zagospodarowanie przestrzenne Sandomierza w latach 1938–2012, oprac. Zbigniew Beiersdorf	
Sandomierz planning from 1938 to 2012. Designed by Zbigniew Beiersdorf	
3.12. Obiekty i instytucje sandomierskiego ośrodka religijnego od X do XX w., oprac. Feliks Kiryk	
Buildings and institutions of Sandomierz religious centre from the 10th to 20th centuries.	
Designed by Feliks Kiryk	